

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

DIREKTORAT ZA VODE IN INVESTICIJE

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mop@gov.si

www.mop.gov.si

Številka: 411-7/2019/49

Datum: 09. 03. 2020

SPREMEMBA

Programa dela za Inštitut Republike Slovenije v delu, ki se nanaša na naloge v javnem interesu za leto 2020

Na podlagi 160. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdr1-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15) in 6. člena Odloka o preoblikovanju Vodnogospodarskega inštituta, družbe za gospodarjenje z vodami, d.o.o., v javni zavod »Inštitut za vode Republike Slovenije« (Uradni list RS, št. 26/03, 6/12, 103/15), ki določa, da ministrstvo pristojno za vode določi program dela inštituta, ki se nanaša na zakonsko določene naloge in sicer na sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih z izdelavo načrtov upravljanja voda in sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih z določanjem ekološko sprejemljivega pretoka, Ministrstvo za okolje in prostor določa naloge inštitut za leto 2020 (Program dela MOP za leto 2020).

Pripravila:

dr. Barbara Breznik
sekretarka

Marec 2020

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

DIREKTORAT ZA VODE IN INVESTICIJE

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mop@gov.si

www.mop.gov.si

KAZALO

I. OBRAZLOŽITEV PREDLAGANE SPREMEMBE	3
II. SPREMEMBE NALOG v PROGRAMU	3
NALOGA ŠT. 19: STROKOVNO RAZVOJNA PODPORA CENOVNI POLITIKI IN IZDELAVA METHODOLOGIJE ZA DOLOČITEV VIŠINE DAJATEV ZA RABO VODE	3

I. OBRAZLOŽITEV PREDLAGANE SPREMEMBE

Zaradi izvajanja in izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15), se na predlog Ministrstva za okolje in prostor (v nadaljevanju: MOP), Program dela za Inštitut za vode RS, v delu, ki se nanaša na naloge v javnem interesu za leto 2020 (december 2019), dopolni na način, da se doda sledečo nalogo:

- NALOGA št. 19: »Strokovno razvojna podpora cenovni politiki in izdelava metodologije za določitev višine dajatev za rabo vode«. Vrednost naloge za leto 2020 je ocenjena na 55.000 EUR (stroški dela IzVRS).

Skladno z navedeno obrazložitvijo, se v Program dela za Inštitut Republike Slovenije (december 2019) doda besedilo za NALOGO ŠT. 19, in kot je navedeno v II. točki tega predloga prve spremembe programa dela za Inštitut za vode RS, v delu, ki se nanaša na naloge v javnem interesu za leto 2020. Vsebina in finančna vrednost ostalih nalog iz Programa dela za Inštitut Republike Slovenije v delu, ki se nanaša na naloge v javnem interesu za leto 2020 (december 2019), se ne spreminja.

II. SPREMEMBE NALOG V PROGRAMU

NALOGA ŠT. 19: STROKOVNO RAZVOJNA PODPORA CENOVNI POLITIKI IN IZDELAVA METODOLOGIJE ZA DOLOČITEV VIŠINE DAJATEV ZA RABO VODE

IZHODIŠČA ZA IZVEDBO

Ministrstvo za okolje in prostor na področju upravljanja voda skrbi za tri pomembna področja in sicer za urejanje, varstvo in rabo voda. Urejanje voda zajema področja varovanja pred škodljivim delovanjem voda, uravnavanje vodnih količin, vzdrževanje voda in skrb za hidromorfološko stanje vodnega režima. Raba voda obsega dovoljenja za rabo vode, povračila stroškov za rabo vode, spremljanje izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo in spodbujanje trajnostne rabe vode. Varstvo voda zajema zagotavljanje kakovosti pitne vode, ohranjanje vodnih površin, urejanje posegov v prostor na področju vodovarstvenih območij, priobalnih zemljišč ..., monitoring stanja voda in spremljanje izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode.

Sektor voda je povezan tudi z ekonomskimi načeli, ki jih pri upravljanju zasleduje in glavni ekonomski instrument pri tem je cenovna politika na področju rabe voda, varstva voda in urejanja voda. Cenovna politika na področju upravljanja voda izhaja iz določil Zakona o vodah, ki v 125. in 137. členu določata, da je vsak imetnik vodne pravice dolžan za rabo vode plačati dajatev. Trajnostna uporaba vodnih virov se zagotavlja na način, da se dejavnosti, ki obremenjujejo vode primerno oceni in jim hkrati naloži plačilo za obremenjevanje s katerim sorazmerno prispevajo k bremenitvam oz. pokrivanju stroškov, ki jih dejavnosti povzročajo.

Za te namene je potrebna analiza obstoječega sistema plačevanja dajatev za rabo vode. Pripraviti je potrebno celovit pregled rabe vode po treh sektorjih (gospodinjstva, gospodarstvo in kmetijstvo), tudi po klasifikaciji (Pravilnik o klasifikaciji vrst posebne rabe vode in naplavin, Uradni list RS, št. 24/15), izražen vrednostno in količinsko. Na podlagi podatkov je potrebno pripraviti tudi oceno trenda rabe vode za različna obdobja in sektorje in po klasifikaciji. Potrebno je pripraviti analizo posameznega sektorja; gospodinjstvo z vidika izvajalcev javne službe oskrbe s pitno vodo, odvajanja komunalne odpadne vode in čiščenja komunalne odpadne vode in iz vidika stroškovne, potrjene, obračunane in zaračunane cene posamezne storitve. Gospodarstvo z vidika zavezancev za plačilo vodnega povračila in koncesij, ob upoštevanju kriterijev in za kmetijstvo z vidika registra kmetijskih gospodarstev (RKG) in organiziranih oblik rabe vode (namakalni sistemi, ribogojnice).

Trenutno sta ključni dajatvi vodno povračilo in koncesnine.

Vodno povračilo predstavlja plačilo za povrnitev stroškov obremenitve, ki jih povzročajo nosilci vodnih pravic z rabo vode po različnih namenih. Višina vodnega povračila je določena tako, da upošteva kolikšna je obremenitev voda. Z namenom trajnostne uporabe vodnih virov se vsi imetniki vodne pravice, ki uporabljajo vodo za različne namene dolžni prispevati k pokrivanju stroškov, ki nastajajo in s tem prispevajo k izvajanju ukrepov upravljanja voda.

Izhodiščna struktura, ki se upošteva pri določanje različnih cen za plačilo vodnega povračila izhaja iz Pravilnika o klasifikaciji vrst posebne rabe vode in naplavin (Uradni list RS, št. 24/15). Glede na različne rabe vode se oblikujejo različne cene za plačilo vodnega povračila, pri čemer se upošteva osnovno izhodišče, ki oceni kolikšen je delež stroškov, ki jih zavezanec povzroči v enoti obremenitve in kolikšen je delež povračil, ki jih zavezanec plača v enoti obremenitve.

CILJ IN NAMEN NALOGE

Strokovna analiza cenovne politike iz vidika ekonomike vodnega sektorja je ključni vhodni podatek za upravljanje vodne politike, kot izhaja iz Vodne direktive. V skladu z Vodno direktivo je potrebno izvesti vsaj analizo pomena razmejnitve posameznih sektorjev: gospodinjstva, gospodarstva in kmetijstva.

Namen naloge je strokovno razvojna podpora cenovni politiki in izdelava strokovne podlage s podatkovno bazo in metodologijo za določitev višine dajatev za vodno pravico.

Analiza naj odgovori na sledeča vprašanja:

- Ali cene odražajo dejanske stroške, ali so postopki, na podlagi katerih se cene oblikujejo transparentni in omogočajo postopek, ki daje priložnost dialoga in konstruktivnega oblikovanja cenovne politike med vsemi deležniki, ali so cene postavljene tako, da so dolgoročno vzdržne oziroma, da zagotavljajo zbiranje sredstev za investicijske potrebe.
- Kakšno je razmerje med cenami v gospodinjstvu in cenami v gospodarstvu.
- Kateri so glavni dejavniki, ki vplivajo na oblikovanje cene vode v sektorju gospodarstvo?
- Kje je Slovenija v primerjavi s cenami na mednarodnem trgu in kako se lahko sistem oblikovanja cen primerja v mednarodnem okolju?

Pri analizi je potrebno upoštevati poleg količinskega podatka tudi kvaliteto dobavljene vode, zanesljivost dobavljene vode, lokacijo dobavljene vode in druge kriterije, ki lahko vplivajo na ekonomsko vrednotenje vrednosti vode. Prav tako je potrebno upoštevati tudi način rabe vode kot povračljivo ali nepovračljivo dobrino (vračanje vode z različnimi pogoji). Določbe oskrbe s pitno vodo in predvsem stroški povezano z njo so odvisni od vodnega vira in okolja v katerega se potem porabljen voda odvaja.

VSEBINA NALOGE

V okviru naloge je potrebno izdelati analizo obstoječega sistema dajatev na področju upravljanja voda od načrtovanja, obračunavanja, zaračunavanja, plačevanja in zbiranja. Pri čemer je potrebno izdelati primerjavo dajatev po ostalih državah EU (vsaj 4 članice EU). Pri izboru držav je potrebno upoštevati, da je višina cene in sistem določanja cene primerljiv (npr. pri proizvodnji pijač glede na sedeže največjih zavezancev). Seznam držav se bo uskladil z naročnikom. Izdelati je potrebno podatkovno bazo, ki bo vidna tudi v formatu .xls. V njej morajo biti zajeti podatki po sektorjih (gospodinjstvo, gospodarstvo in kmetijstvo), po klasifikaciji iz pravilnika, po vrednostih in količinah (vodna knjiga, obračun vodnega povračila in plačila za vodno pravico). Na podlagi podatkov je potrebno izdelati analizo posameznega sektorja (gospodinjstvo, gospodarstvo in kmetijstvo), po klasifikacijah rabe iz pravilnika, po izbranih primerljivih državah ... Pri oblikovanju predloga metodologije za določitev višine dajatev za rabo vode, se izvajalec z naročnikom posvetuje glede variantnih modelov. Oblikovati je potrebno

predlog načina za obračunavanje dajatev za rabo vode. Na podlagi podatkov o količinah rabe vode se je po posameznih klasifikacijah pripravi oceno trenda rabe vode. Obdobje analize trenda mora biti usklajeno z načrtom upravljanja voda.

PREDVIDENI REZULTATI NALOGE

- Poročilo o pregledu, zbiranju podatkov in analizi stanja v Sloveniji.
- Podatkovna baza in Poročilo o pregledanih metodah modeliranja ter pregled stanja sistemov v državah članicah EU

ROKI ZA IZDELAVO NALOGE

- Mejniki 1: Poročilo o pregledu, zbiranju podatkov in analizi stanja v Sloveniji: Rok: 30.6.2020 oziroma 3 mesece od podpisa aneksa št. 1.
- Mejniki 2: Podatkovna baza in Poročilo o pregledanih metodah modeliranja ter pregled stanja sistemov v državah članicah EU. Rok: 31.12.2020 oziroma 6 mesecev od podpisa aneksa št. 1.

VREDNOST NALOGE

Stroški dela IzVRS	Strošek dela zunanji izvajalci
55.000,00 EUR	-

SPREMLJEVALEC NALOGE (MOP/DRSV/ARSO)

MOP/ARSO/DRSV

Ljiljana Smiljić

IzVRS

Urška Kocijančič

Simon Zajc
minister

